

Toelichting Rechtvaardigheidsprincipe

De in 2002 overleden filosoof John Bordley Rawls heeft in zijn standaardwerk “Een theorie van rechtvaardigheid” uiteengezet hoe mensen onder “een sluier van onwetendheid” tot een eerlijke inrichting van de samenleving zouden kunnen komen. Als mensen niet precies zouden weten wat ieders plek in de maatschappij was en welke macht ze hadden of zouden krijgen, zouden ze samen een oplossing zoeken die voor ieders positie het meest optimaal was.

In de praktijk is zo’n sluier van onwetendheid voor een samenleving onmogelijk te realiseren, maar voor een rechtvaardige verdeling van gemeenschappelijk eigendom is dat wel mogelijk.

Bij gemeenschappelijk eigendom is iedereen uiteindelijk wettelijk verplicht mee te werken aan verdeling als een van de eigenaren dat wenst. Niemand kan gedwongen worden om definitief gezamenlijk eigenaar van iets te blijven.

Van de andere kant heeft iedereen in een gemeenschap van eigenaren dezelfde rechten, tenzij die in bijzondere wetten voor specifieke situaties worden ingeperkt, in een testament door een erflater anders is bepaald, of in een onderlinge overeenkomst anders is vastgelegd, bijvoorbeeld in huwelijkse voorwaarden of een echtscheidingsconvenant.

Bij de verdeling kunnen problemen ontstaan doordat niet iedereen dit voldoende inziet, of doordat voor partijen de betrokkenheid of het belang verschillend of zelfs strijdig is.

De ‘macht’ die mensen bij een verdeling hebben is afhankelijk van veel factoren:

- Of men al dan niet, of meer of minder emotioneel betrokken is;
- Of men al dan niet, of meer of minder financieel afhankelijk is;
- Of men meer of minder informatie of kennis van zaken heeft;
- Of men slimmer, goedgeloviger, bijdehanter, meegaander of dominanter is;
- Of men meer of minder tijd of energie heeft om er aandacht aan te besteden;
- Of men al dan niet, of meer of minder (andere) zorgen aan het hoofd heeft;
- Of men al dan niet adviseurs heeft en of die goed of juist slecht zijn in de gegeven situatie.

InGoedeVrede heeft op basis van de principes van John Rawls een methode van verdelen ontwikkeld waarbinnen er plek is voor ieders situatie en emoties, maar waarbij ieder óók een gelijkwaardige uitgangspositie en gelijke kansen en mogelijkheden in de verdeling heeft.

Bijkomend voordeel van de methode is dat mensen samen aan de slag gaan, waarbij ieder zelf kan bepalen hoeveel tijd en aandacht zij of hij er aan kan of wil besteden. Dat kan een uurtje zijn, maar ook dagen. Direct onderling contact mag, maar is niet noodzakelijk. In de praktijk blijkt dat mensen in beide gevallen elkaar vaak anders en beter gaan zien, nog nooit slechter. Soms wordt na afloop onverwacht een ander spontaan iets gegund.

Zie ook de pagina HOE op de website. In het gratis kennismakingsgesprek kan aan de hand van concrete voorbeelden nadere uitleg worden gegeven.